

HIRSCHNYTT

Fler nöjda hyresgäster än tidigare, enligt resultatet av enkätundersökningen. Men stämmer det med verkligheten? Carl Hirsch (ovan), vice ordförande i stiftelsen, svarar på fråga om stiftelsens framtid. "Vi fortsätter som tidigare", säger han.

Färre svar skapar osäkerhet kring resultatet

Trivseln med området och stiftelsen som hyresvärd har ökat jämfört med 2019. Det visar svaren från vår enkätundersökning bland hyresgästerna. Samtidigt har svarsfrekvensen sjunkit och det skapar osäkerhet kring resultatet.

Vi har i år fått 147 svar av 289 utlämnade/skickade enkäter. För två år sedan fick vi 199 svar. Svarsfrekvensen har alltså sjunkit till en nivå som gör att vi inte kan dra några stora slutsatser.

Fler positiva?

Det resultat vi har ser i stort sett bra ut, till och med något bättre på flera punkter än vid undersökningen 2019. Beror det på att det är fler positiva som har svarat? Och hur kommer det sig att pandemin inte tycks ha påverkat årets resultat i större utsträckning?

Det skulle kunna bero på att många har känt att man sitter i samma båt och trots allt bor på en plats där det finns en gemenskap.

Men vi vet ännu inte vilka orsakerna är till nedgången i svarsfrekvens och vi behöver undersöka saken.

Trivseln har ökat

Om vi utgår från det vi har så kan vi till exempel konstatera att 95% trivs mycket bra/bra i kvarteret/området, en ökning med 4% jämfört med 2019. 89% trivs mycket bra/

bra med stiftelsen som hyresvärd, 2019 var siffran 83%.

När det gäller skötsel och underhåll i övrigt är något fler nöjda i år jämfört med 2019. Flera jämfört med 2019 anser också att det går mycket bra/bra att göra felanmälan och att få felet avhjälpt.

En del hyresgäster har lite svårt att skilja på felanmälan (att något inte fungerar) och synpunkt/klagomål, (exempelvis önskemål om fler växter i trädgården). Ibland noteras också många olika typer av frågor i samma felanmälan. Då finns det en risk att det som faktiskt är en felanmälan blir gjort men inte det andra som kanske är klagomål.

Styrelsen och stiftelsen i framtiden

Några hyresgäster efterfrågar information om styrelsearbetet. Olle Wästberg har i ett tidigare HirschNytt, nr 5 2019, berättat vad arbetet i styrelsen handlar om och syftar till. Det numret går att läsa på sihm.se.

När det gäller nuläge och framtid för stiftelsens verksamhet så svarar stiftelsens vice ordförande Carl Hirsch så här:

"Samhällets regelverk gör det svårare att bedriva verksamheten men det kommer inte att påverka hur stiftelsens verksamhet ska skötas framgent. Vi kommer att fortsätta att driva Stiftelsen Isaak Hirschs Minne med samma inriktning och målsättning som tidigare."

Tack till alla som har svarat!

Inga Linné är nostalgisk. Hon tycker mycket om att tänka tillbaka på de underbara somrarna hos sin morbror på gården i Västmanland.

Ljuva minnen från en svunnen tid

En pandemi som vägrar släppa greppet. Teknik- och digitaliseringshetsen. Klimathotet. Nu också talibaner på frammarsch. Usch ja, nuet kan kännas skrämmande emellanåt. Dags för lite nostalgi?

Många finner särskilt under oroliga tider en tröst i nostalgi. Att se tillbaka på den tid som flytt, på ögonblick i ens liv som väcker känslor av lycka men kanske också vemod.

Hyresgästen Inga Linné tvekar inte att säga att hon är en nostalgisk person. Hon tror att behovet av nostalgi ökar med åren.

– Tiden går ju så fort och har man bra minnen så kan man leva på det och må bra, man kan hämta kraft från de här minnena, säger hon.

Nostalgi som tröst

I nostalgin finns det ljuva men vi påminns samtidigt om att tiden går, om vår egen förgänglighet.

– Det viktigaste med nostalgi är att ge oss en historisk kontinuitet och minska rädslan i nuet, menar psykologen och universitetslektorn Per Johnson.

Han säger att behovet av att hitta en känsla av kontinuitet och förankring verkar bli starkare med åldern.

– Det finns en del forskning inom miljöpsykologi, där man till exempel sett att det hjälpte äldre att ta med sig den gamla klockan hemifrån när de flyttade till äldreboende. Nostalgin kan ge både kontinuitet och tröst.

Mer nostalgiska under pandemin

För en del kan pandemin ha ökat behovet av nostalgi. Kanske just för att man behöver hämta kraft från ljusa minnen i en mörk tid. Under året som gått har det till exempel visat sig att folk har tittat mer på gamla serier och lyssnar mer på gammal musik än tidigare.

Ordet nostalgi härstammar från grekiskans *nostos* (hemkomst) och *algos* (smärta) och myntades på 1600-talet om soldater som blivit sjuka på grund av hemlängtan. Senare har termen fått innebörden av trånande tillbakablickande i tiden – ett slags hemlängtan fast i metaforisk mening.

Inga Linné berättar om ett minne som definitivt kan kallas nostalgiskt.

– När jag var liten skulle min pappa lära min storebror tyska. Pappa var hård mot honom, de bråkade mycket. Jag tyckte att det var kämpigt. Då såg min mamma till att jag fick komma till min morbror som

bodde på en gård i Västmanland. Där var det lugnt och skönt och jag lekte och hade roligt med min kusin Birgit. Det är ljuvligt att tänka på de underbara somrar jag hade där hos dem när jag var liten.

När hon berättar börjar hon snyfta lite. Hon har haft fotografier från den tiden men de har hon olyckligtvis blivit av med nyligen när hemmet rensades på gamla saker.

Nostalgi är laddat

Nostalgi är både ett lite laddat och – knepigt – begrepp. Vi har ju alla minnen av tidigare händelser och upplevelser. Men det som utmärker nostalgi är en stark längtan tillbaka, i syfte att återuppleva den exempelvis ljuva och speciella sommaren.

Bland vissa tycks nostalgi främst vara förknippat med stagnation och en oförmåga att leva i nuet. Andra kanske skulle säga att det handlar om en förmåga, en läggning, som vissa har och andra inte.

Claes Göran Holm är inte särskilt nostalgisk, säger han.

Men han gillar att emellanåt återkomma till framför allt gamla kulturupplevelser, som han delar med en gammal vän. Till exempel när de i unga år kom in på Nalen och lyssnade på jazz. Eller såg någon gammal film eller teateruppsättning som gjorde bestående intryck.

Claes Göran Holm återkommer gärna till gamla kulturupplevelser.

– Fast det är ju inte så att jag sitter och längtar tillbaka till den tiden. Jag är alldeles för nyfiken på nutiden, säger Claes Göran.

Är det dåligt att vara nostalgisk?

– Nja, det vet jag inte. Vissa är väl bara mer nostalgiska än andra. För min egen del skulle det nog vara dåligt att gå och tråna efter gamla tider. Jag tror kanske att konservativa människor gör det i högre grad, säger han.

Monika Strand är inte heller hon särskilt nostalgisk, anser hon. Fast i nästa andetag säger hon att hon saknar naturen som den en gång såg ut. Alla vackra skogsområden som har försvunnit till förmån för bostäder och annan bebyggelse i förorten.

Borde vara rädda om naturen

– Jag växte ju upp i Rågsved och Bandhagen och alla de där vackra skogarna som låg där är ju borta sedan länge. Jag tycker att det skövlas för mycket, vi borde vara mer rädda om naturen, säger Monika.

Längtar tillbaka gör hon inte, möjligen då till det orörda, till naturen som den såg ut. Men hennes fokus är ändå nuet, menar hon.

Sedan kan minnet av en upplevelse vara något annat än hur vi upplevde det i stunden. Mer om det här intill.

Monika Strand saknar naturen som den en gång var.

Lycka i nuet och sett i backspegeln är olika sorts lycka

Daniel Kahneman, psykolog och ekonomipristagare till Nobels Minne, berättar i en föreläsning följande:

”En man kom och sa att han hade lyssnat på en symfoni och det var helt fantastisk musik – fram till slutet. Då kom ett fruktansvärt gnisslande ljud. Och han tillade att det hade förstört hela upplevelsen.

Men det hade det inte. Det som var förstört var minnena av upplevelsen. Han hade trots allt upplevt 20 minuter underbar musik. Men det spelade ingen roll för det enda han hade kvar var ett minne; och minnet av upplevelsen var förstört.”

Daniel Kahneman, som forskar i lycka och välbefinnande, delar upp självet i två delar, det upplevande självet och självet som minns. Han menar med exemplet ovan att det är svårt att mäta lycka eftersom det beror på vad vi mäter: upplevelsen i nuet eller det vi minns.

När en person anger hur lycklig eller nöjd han eller hon är med sitt liv är det självet som minns som talar. Men det är inte samma sak som lyckan i att leva sitt liv. Alltså upplevelsen av livet här och nu.

Minnen är viktiga för oss. Det är historien om vilka vi är, vilka vi har blivit. Nostalgi är känslomässiga minnen som tar oss tillbaka till en plats och en känsla av lust och tillhörighet i det förflutna.

För vissa är det viktigt med nostalgiska minnen, kanske delvis därför att där kan man vila i en ljuv känsla, bortom nuets hets och ständiga förändring.

Vårt upplevande själv lever sitt liv kontinuerligt. Ögonblick av upplevelser passerar ett efter ett. Det sägs för övrigt att det psykologiska nuet är cirka 3 sekunder långt. Under en livstid blir det 600 miljoner ögonblick av ett nu. Ögonblick som sedan försvinner spårlöst, bortsett från några enstaka. Vissa kanske förvandlas till nostalgiska minnen så småningom. Ögonblick i våra liv då vi känt oss hela och inneslutna. Ofta har vi då upplevt saker tillsammans med andra, känt en gemenskap.

För är det något som bidrar till lycka så är det samtal, umgänge och en känsla av gemenskap. Alltså det vi försöker medverka till inom stiftelsen.

Om ryktesspridning, störning och ansvar

Vi får särskilt på sommaren påpekanden om att en del hyresgäster inte följer ordningsregler: hundar hålls inte kopplade och rastas på gården, det röks på balkonger och i trädgården, fåglar matas från fönster och balkong och sopor sorteras fel. Dessa påpekanden inleds ofta med: "Alla säger att..." eller "Många menar att..." följt av "... och vad gör stiftelsen åt det?"

Problemet här är att vi inte vet om det är ett stort problem eller litet eftersom mycket baseras på hörsägen. Vem har verkligen sett händelsen? Finns det någon berörd som vi kan prata med?

Att väga den enes glädje mot den andres störning är svårt. Att exempelvis mata fåglarna från fönster och balkonger kan verka positivt – men är förbjudet. Det förstör fasader, smutsar ner och drar till sig råttor och duvor – som sedan väsnas och fungerar som oönskade väckarklockor.

Prata med den som stör

När vi drabbas av nedsatt hörsel/syn eller andra funktionsnedsättningar kan det leda till att vi blir störande för våra grannar. Kanske kan du som granne göra något för att både minska störningen och samtidigt hjälpa grannen som ropar på hjälp?

Vi kan inte lämna ut kontaktuppgifter till den störandes hemtjänst eller anhöriga. Du kan dock göra en skriftlig störningsanmälan och lämna till oss.

Avslutningsvis, huvudregeln är att den störde först talar direkt med den som stör. Om det känns obehagligt eller svårt så kan du kontakta expeditionen eller undertecknad. Du bör då kunna beskriva något som du själv har iakttagit.

Christine Wallmark

Fasadreovering på Kungsholmen

Med början 30 augusti startar etablering för Puts & Platt AB. Med anledning av JM:s byggarbetsplats på Igeldammsgatan kommer byggställningar levereras med kranbil från yta utanför Igeldammsgatan 2A direkt till innergård under vecka 35.

Etapp 1 avser fasaderna 2A-2B och 4A som vetter mot innergården. Ställningsbygget inleds samma vecka med början vid 2A. Under hösten kommer innerträdgården av säkerhetsskäl klassas som byggarbetsplats och förses med byggglås.

Totalt omfattar fasadreoveringen sju etapper som har utarbetats med målet att hyresgästerna ska få tillgång till största möjliga grönyta under säsong och att respektive etapp ska ge bästa möjliga arbetsmiljö. Tidplanen påverkas av vintertemperaturer, men målet är att arbetet fortsätter utan avbrott under ett år.

Informationstavla kommer att finnas tillgänglig i entrén 2B där information kommer att ges löpande. Meddelande inför varje ny etapp lämnas också i berörda hyresgästers brevlådor.

Hur har sommaren varit?

Margareta Ryttestål

Kan inte ha haft det bättre. Jag har varit i Skellefteå och hälsat på mina småpojkar som jag brukar säga, det vill säga mina yngre bröder som är tvillingar och snart 80 år, och deras fruar... De bor vid havet respektive vid älven. Där har vi suttit om kvällarna och njutit av stillheten. Vi gjorde också en härlig bilresa runt i Norrland.

Britta Lindberg

Jättebra. Jag bor på rätt ställe här i stiftelsen, går man ut här så finns det alltid någon att prata med. Jag har hälsat på min stora familj, de bor alla i närheten runt om i Stockholm. Och så blev det en resa till Sälen också.

Bada? Nej, nej, jag är en badkruka...

Elisabeth Sundqvist

Det har varit lite för varmt för min smak, men vi har träffats mycket här på gårdarna, det har varit trevligt. Några dagar var jag hos min dotter vid höga kusten, i närheten av Kramfors. Härligt att komma iväg några dagar, det var ju ett tag sedan. Kungsholmen har ju varit vår värld i 1,5 år..

Siv Skoglöf

Jag har haft det bra. Bland annat har jag varit på Hölö där en väninna har ett sommarhus. Hon bor i USA vanligtvis men vi ses varje sommar där på Hölö. Vi brukar åka runt och besöka gårdsbutiker, och äta gott. Nej, jag är inte så mycket för att bada... det var så kallt när jag var i Jämtland på somrarna som liten...

Robert Gelotte

Jag är nöjd även om det har varit lite kvalmigt emellanåt. Förutom mina promenader här hemma så har jag bilat i södra Sverige, i Skåne och på Öland. Jag gillar verkligen Öland, det är vackert och lite exotiskt, ungefär som Gotland. När det gäller bad... badplatserna har ju varit så packade i sommar...